

Změna klimatu bude mít významné dopady pro pěstování pšenice v Evropě

Vědci z centra CzechGlobe a Mendelovy univerzity v Brně vedli mezinárodní studii, jejíž výsledky 26. 5. 2014 uveřejnil prestižní odborný časopis Nature Climate Change. Tento výzkum poprvé systematicky analyzoval změnu v četnosti výskytu významných meteorologických extrémů, které zásadně ovlivňují výnosy polních plodin. Závěry studie nabízí informace využitelné pro aplikaci vhodných pěstitelských adaptačních strategií.

Evropa se řadí mezi nejvýznamnějšími producenty a také exportéry pšenice, která patří spolu s rýží a kukuřicí mezi nejvýznamnější světové obilniny. Výskyt extrémních meteorologických jevů je považovaný za jednu z nejvýznamnějších hrozeb pro jejich pěstování. Cílem vědecké studie byla analýza změn ve frekvenci výskytu jedenácti nepříznivých meteorologických jevů pro období 2051-2070 oproti jejich výskytu v současnosti (1981-2010).

Závěry práce shrnuje její hlavní autor Miroslav Trnka. „Na základě téměř dvaceti nejnovějších klimatických modelů aplikovaných na čtrnáct hlavních evropských lokalit pěstování pšenice, byl konstatován významný nárůst četností meteorologických extrémů pro očekávané klima. Zjednodušeně lze konstatovat, že zatímco v současných klimatických podmínkách se alespoň jeden ze studovaných nepříznivých jevů vyskytuje cca 1x za 10 let, v podmínkách roku 2060 tomu bude 2x častěji (tedy každý 5 rok). Největší podíl na této změně bude mít vyšší výskyt extrémně vysokých teplot a epizod sucha.

Studie vysílá signál, že v budoucnosti musíme očekávat vyšší frekvenci výskytu ročníků s nízkými výnosy. Podle většiny klimatických modelů (tzv. CMIP-5) se předpokládá na třinácti ze čtrnácti testovaných lokalit pokles potenciálu pro tvorbu biomasy což by nepříznivě ovlivnilo i výnosy pšenice. Výjimkou jsou evropské nejsevernější oblasti pěstování pšenice, kde dojde vzhledem k oteplení ke zvýšení potenciální produktivity“.

Další informace:

Odkaz na text článku:

<http://www.nature.com/nclimate/journal/vaop/ncurrent/full/nclimate2242.html>

Vedoucí studie

doc. Ing. Miroslav Trnka, Ph.D.

Oddělení dopadů změny klimatu na agrosystémy

Centrum výzkumu globální změny AV ČR, v. v. i. & Mendelova univerzita v Brně

Zemědělská 1, 613 00, Brno

M: +420 725 950 927

Email: mirek_trnka@yahoo.com

www.intersucho.cz

PR oddělení

Ing. Eva Jurková

Public relations

Centrum výzkumu globální změny AV ČR, v. v. i.

603 00 Brno

M: +420 601 383 194

Email: jurkova.e@czechglobe.cz

www.czechglobe.cz